

Wat is een vogelvriendelijk schoolplein?

De Jheronimuschool, Zwolle

Een vogelvriendelijk schoolplein voldoet aan de 4 V's.

- Voedsel
- Veiligheid (schuilplaatsen)
- Voortplanting (nestplaatsen)
- Variatie

Shutterstock

Om te beginnen biedt een goede vogelvriendelijk schoolplein een verscheidenheid aan beplanting: bomen, struiken, hoge en lage inheemse planten. Maar er is ook variatie in de opbouw. Dat bereik je met elementen als een vijver, stapelmuurtje, pergola, composthoop en/of een takkenril. Natuurlijk hangt een en ander af van de grootte en de mogelijkheden van het schoolplein. Maar zelfs het kleinste schoolplein biedt toch nog verrassende mogelijkheden voor variatie.

Op een betegeld schoolplein is voor vogels niets te beleven. Ze vinden er geen voedsel, laat staan beschutting of nestgelegenheid. Vogels komen af op plekken waar insecten en zaden te vinden zijn. Bij de rijk bloeiende planten bijvoorbeeld of later, in de herfst, onder de afgevallen bladeren of plantenresten. Uiteraard mogen struiken niet ontbreken: als vluchtplaats, maar ook om nesten in te bouwen. Mussen vinden het ook heerlijk om een stofbad in droog zand te nemen, het liefst onder struiken. En drinkwater bieden we aan met een drinkschaal of, als er ruimte is, met een natuurlijke vijver. De waterplanten trekken weer extra insecten aan voor de vogels! Hoe groter de variatie, hoe meer (soorten) vogels jullie schoolplein zullen waarderen!

Shutterstock

Een groene oase voor vogels...

Een groen schoolplein komt tot leven! Wat is er leuker dan huismussen op je eigen schoolplein, in het voorjaar druk met het voeren van hun jongen? Of een merel die op de punt van het dak de dag toezingt? Welke vogels er op het schoolplein zingen, broeden en eten hangt af van jou als gastheer of gastvrouw. Wat bied jij de vogels rond de school en op het schoolplein aan?

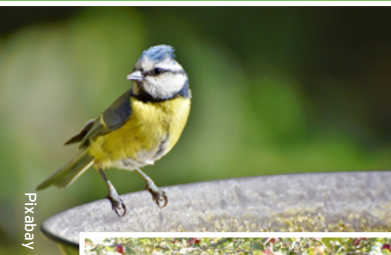
...én kinderen

Wie eens goed om zich heen kijkt, ziet het stedelijk gebied 'ontgroenen'. De stad biedt steeds minder gevarieerde plekken waar vogels de vier 'V's' vinden. Niet voor niets is de spreekwoordelijke 'stadsvogel', de huismus, op de Rode Lijst beland. Ons drukke bestaan dwingt tot keuzes. Tuinen worden daarom strak aangelegd met houten schuttingen, veel verharding en weinig begroeiing. Lekker makkelijk in het onderhoud. Ook veel gemeentes doen hieraan mee. Steeds meer natuurlijk groen verdwijnt om de onderhoudskosten naar beneden te brengen. Het gevolg is wel dat het stedelijke gebied verarmt aan aantallen vogels en vogelsoorten.

Ook op schoolpleinen is vaak weinig voor vogels te vinden. Maar ook kinderen moeten de natuur kunnen beleven en waar kan dat beter dan op school? Een vogelvriendelijk schoolplein is er niet alleen voor vogels, maar ook voor jullie leerlingen. Er gaat een hele nieuwe wereld voor ze open!

Wat kan ik doen?

Maak jullie schoolplein aantrekkelijk voor vogels en leerlingen aan de hand van deze 10 tips. Gebruik ons stappenplan voor het vergroenen van het schoolplein, of begin gewoon met één tip en pak er een tweede bij wanneer het lukt. Voor een indicatie van de kosten (aanleg, onderhoud) zijn één, twee, of drie eurotekens opgenomen in de omschrijving.

1 Plaats een waterschaal (€)

Vogels hebben water nodig om te drinken en badderen

Tip Plaats de lage schaal op een voor vogels veilige plaats op een open plek, maar wel met een boom of struik in de buurt. Bij gevaar kunnen de vogels dan wegduiken. Ververs dagelijks het water.

2 Inheemse bomen, struiken en/of heesters met vruchten of zaden (€€€)

Deze zorgen voor voedsel, nestgelegenheid en dekking. Onmisbaar voor vogels op een schoolplein.

Tip Kijk [hier](#) voor vogelvriendelijke bomen, struiken en heesters of schakel een [Tuinvogelconsulent](#) in om te helpen kiezen!

3 Inheemse planten (€€)

Insecten en zaden zijn het belangrijkste voedsel voor veel vogels. Wanneer er een grote variatie aan inheemse rijkelijk bloeiende planten is zullen de vogels dit zeker waarderen. De zaden van de uitgebloeide planten vormen in het najaar een voedselbron voor vele zaadetende vogels.

Tip Kijk [hier](#) voor vogelvriendelijke inheemse planten of schakel een [Tuinvogelconsulent](#) in om te helpen kiezen!

4 Erfafscheiding door middel van hagen (€€€)

Vervang hekken om het schoolplein door een (smul)haag. Vogels vinden hier rust, voedsel en misschien ook wel nestgelegenheid. Een smulhaag van allerlei besdragende struiken is niet alleen een lekkernij voor vogels, maar ook voor de leerlingen.

Tip Schakel een hovenier of ouders in als hulp bij aanleg of onderhoud.

Montessori Griffioensteijn, Zeist

5 Zo min mogelijk tegels (€€)

Tegels hebben niks te bieden aan vogels. Probeer dan ook zoveel mogelijk tegels te vervangen door bloemborders, natuurlijke speelplekken of bloemweiden.

Tip Kijk [hier](#) voor meer inspiratie

Jip Louwe Kooijmans

6 Laat hekken, gevels en kale muren begroeien (€)

Groene gevels geven jullie school een heel ander aanzien en vogels zijn er blij mee. Ze kunnen hier volop voedsel vinden, wegduiken bij gevaar en een nest in bouwen. Groene gevels werken daarnaast isolerend en vangen veel fijnstof op.

Tip Kijk [hier](#) voor geschikte vogelvriendelijke (klim)planten of schakel een [Tuinvogelconsulent](#) in.

Jelle de Jong

7 Rommelhoekjes (€)

Laat wat stukjes ongemoeid. Leg hier wat takken neer, creëer wat open plekken en laat kruiden hun gang gaan. Vogels kunnen hier lekker rondscharrelen op zoek naar insecten. Ook een egel bezoekt zo'n hoekje graag!

Martika van der Leij

8 Nestkasten (€)

Zorg voor nestgelegenheid voor bijvoorbeeld koolmees, pimpelmees of huismus. Met het ophangen van de juiste kasten bieden jullie ook deze vogels een onderkomen.

Tip Kijk [hier](#) hoe je met de klas zelf een nestkast kunt maken! Kijk [hier](#) voor 9 ophangtips.

Montessori Griffioensteijn, Zeist

9 Ontdektuin (€)

Leer kinderen zelf de natuur ontdekken. Dit kan een moestuin zijn, [een vogelkijkscherm](#), uitkijkend op voedertafels of een pluktuin.

De Jemalenschool, Zwolle

10 Hergebruik materialen (stapelmuurtjes) (€)

Vogelbescherming stimuleert het hergebruik van materialen. Stoeptegels, dakpannen, boomstammen, takken... geef ze een nieuw leven.

Tip Kijk [hier](#) voor meer inspiratie

Ga voor een 10+

- Takkenril
- Composthoop
- Fruitbomen
- Pergola's
- Moestuin

Benieuwd welke vogels allemaal afkomen op jullie vogelvriendelijk schoolplein?
Doe met de school mee aan de **Nationale Tuinvogeltelling!**